

komme og hente Fisker til Kontinentet, er først opstaaet hos Ex-Konsulen efter at han har erfaret, at en tysk Trawler har været heroppe. I Hr. Ex-Konsulens Tid var der nemlig kun Talen om »Havhesture».

Hr. Thomsens Bemærkninger om min Hjælpeledelse i Tyskland er uden Interesse og svarer kun daarligt til Hensigten.

Det er en Kendsgerning, at nævnte tyske Dr. i ugevis har opholdt sig paa Tveraa — og udelukkende konfereret med mig, uden Hr. Thomsen eller nogen anden som Tolk eller Aron.

Det kan godt være, at Ex-Konsulens Konferencer med de forskellige Trawlerselskaber har haft deres Hensigt, men de har i hvert Fald været uden Interesse for Ottesens Forøfisk, idet ingen af disse større Fiskeleverandører har brudt sig om at købe sin Konkurrents Varer for acceptable Priser.

Hr. Ex-Konsulens Artikel, særlig Bemærkningen om Søndermarks Grundlovsfest og min Tale der i Forbindelse med Grønlandsspørgsmaalet, minder mig meget om en anden stor Mands, rigtignok ikke Ex-Konsul men Ex-Kjersers Bog om sit Egos umaadelige Storhed, men hvis Bogs Indhold aabenbarede en meget lille Mand, besjelet af det mest ukontrollerede Forfølgeligheds Vanvid. Hr. Ex-Konsulens Paastand er selvfølgelig mildest talt et Udslag af en sygelig Fantasi, der i sin Krænkelighed er anspændt paa at sige noget, der rigtig batter. Det Danske Socialdemokrati har aldrig, hverken med Ord eller Stivelse, blandet sig i vor Stilling til det saa vigtige Grønlandsspørgsmaal. Det har heller aldrig foresvævet Viðstein og mig at holde os tavse om det. Man kunde ellers — ifald man havde tiltroet Ex-Konsulens en Smule Selvkritik — ventet, at han, sine tragi-komiske saa sørgelig berømte Konsulent-Grønlandstelegrammer til Lagtinget og Bladene in Mente, vilde holde sig, godt skjult med Hovedet i Buskene, fra al videre Tale om Grønland og Fiskernes Interesser der.

Den Omgang han fik fra Skipperen, der tog ham ved Vinge-benet til Skraek og Advarsel, maatte være drøj nok for selv en af Ex-Konsulens Kaliber. Apropos min Tale i Søndermarken, som Ex-Konsulen synes at have forelsket sig i den Grad i, at han ikke undersig sig for at sætte sit store Fadernavn ved den. Skont jeg ikke tillægger Talen mere Betydning, end den er værd: en Hilsen til Danmark, og jeg for den Sags Skyld gerne overlod den til Ex-Konsulen, saa maa jeg dog rive Ex-Konsulen ud af Illusionen og oplyse, at ligesom jeg konfidensielt tilstod Hr. Ex-Konsulen Ret til at afskrive alt, der laa fremme i Sagen, nægtede jeg ham heller ikke Afskrift af min Tale, som han sagde han saa vilde tænke over efter at have maskinskrevet den. Her ud over intet. Hvor fattigt og nøjsomt!

Hr. Ex-Konsulen taler ganske flot om sine Ingeniører — lige-som om han havde nogen! Jeg kan tænke mig, at han refererer til Hr. Ingeniør Christoffersen, som han provede paa at pumpe for at sole sig i den indhentede Viden. Men Hr. Christoffersen lugtede Lunt og bad sig være fri. En Sag for sig er, at Christoffersen venligst vurderede Maskinerne, efter Henstilling fra mig personlig, ganske vederlagsfrit, hvilket jeg selvfølgelig bevidnede ham min bedste Tak for. Hr. Ingeniør Christoffersen og jeg skiltes som de gode Venner, vi er den Dag i Dag.

Hr. Ex-Konsulen saar Dragesæd mellem »Isvirki« og Købmændene ved at beskyldte mig for hadefulde Angreb mod disse. Men jeg maa bedrøve Hr. Ex-Konsulen med, at »Isvirki« og Købmændene arbejder venligst stemte overfor hinanden. Jeg tvivler ikke paa, at Købmændene, der utvivlsomt har en Smule Kendskab til Ex-Konsulen, tager hans Rænkespil for det, det er værd.

Hr. Ex-Konsul D. Thomsens Appel til Fiskernes Medynk imod den mishandlede Islænder, er vist meget daarligt anvendt, idet jeg er bange for, at der ikke findes en eneste Mand paa Island, hvor Ex-Konsulen har, for at bruge et stærkt Udtryk, faaet et generalt Spark og eftertrykkelig sat Stolen for Døren, som ikke protesterer imod, at Hr. Dethlef Thomsen er identisk med Begrebet Islænder i dybere Forstand. Ligeledes tror jeg, at den færøske Fisker og Arbejder efterhaanden har lært Ex-Konsul Thomsen saa tilpas at kende, at de alle uden Undtagelse anser det for klogest at følge samtlige Sambands- og Selvstyrelagsmænds Eksempel til konsekvent at sidde hans Banker paa Døren overhørig.

Jeg vil ogsaa følge Eksemplet og hermed lade Hr. Ex-Konsulen fare.

Tvorøyr, 18.—3.—30.

P. M. Dam.

GADE-NYT.

Fra Smøge til Strøg — eller maaske Hovedgade.

De Gæve, der danner Thorshavn Byraad i Hestekoformat, maa jo høre meget, baade for det der sker og ogsaa en Del for det der ikke sker. Men man skal, som bekendt, være i Stand til at høre meget, før Ørene falder af, og der er forsaavidt noget om det, naar Sætningen finder Anvendelse paa det nuværende Byraad. For, sker der noget extra-effektfuldt paa et Byråds-møde, ja, saa er der jo enkelte, der rynker Brynene, men stive Øren gør de allesammen, hvadenten de stiller sig contra til Foretagenheden, eller de er me' paa'en. Der skal stive Øren til for at være Byrådsmedlem i vor Tid, og et Svineheld er det, om disse har den Egenskab, ikke at falde af.

Som en Slags ekstraordinær Stiv-Øre-Øften forløb et Byrådsmøde forleden i Raadhushallen, ja det paastaas endog, at Øre-Stivheden forplantede sig til Tilhørerne, der saaledes ganske uventet fik Andel af den be- eller ubehagelige Fornæmmelse, der godviljigt eller uvilligt klæber ved Stillingen at være Byrådsmedlem. Dette maa dog henregnes til et Undtagelses-

tilfælde, og det er som bekendt ikke altid at »Påll før rotur«.

Den extra-effektfulde Beslutning af Byrådet forleden Aften bestod i Aabenbærelsen af Byrådets Udvælses-Sans for det snævre, og aabenhartigt Følsomhed for det, man i det daglige, ak, saa daglige Liv ikke har haft Opmærksomheden altfor tilstrækkeligt henvendt paa. Det er den mildest talt beskedne Smøge, der har faaet Navn af Bøgeta, som nu ganske pludseligt har samlet Korets Opmærksomhed. Der foreslaas og vedtages en Regulering og Udvidelse af Smøgen, som paa den Maade faar speciel Fremtidsmulighed for at blive Hovedgade, hvis man gør det der gamle Mødding-System et Hoved kortere — maaske man gaar mere aggressivt til Værks og sløffer dem allesammen, men her vil det maaske blive Sundhedskommissionen, der faar Anledning til at skønne. Apropos skønne. Skønnere kan jo Smøgen blive i Fremtiden, om man af Skonhedshensyn — i Stedet for barbarisk at allive Møddings-Systemet — henlede Hedselskabets Opmærksomhed herpaa, og fik de respektive Møddinger pyntede med Træer af forskellig Art. Under Træer af forskellig Art, der her kan anbringes og plantes, kan dog ikke henregnes Pæretæer, til Trods for det kraftige Gødningsstof, der her forefindes i anselig Mængde. Paa den Maade vilde der kunne fremkomme en smuk lille Allé — eller skal vi sige Strøg. Jo, Bøgeta har faaet et godt Skub henimod at blive en Skæg Plads, i Stedet for som hidtil, skal vi sige uden Skæg?

Det kan derfor ikke undre, at det var Skæg i'en i Raadhushallen, da denne formfuldendte Fremtids-Vej-projektering aabenbares. Der var saaledes al Grund til at stille med stive Øren, saavel for Byrådsmedlemmerne som for de fremmødte Tilhørere — eller Tilskuere. Og dog er den enkelte, mere nærvise, der vover at paastaa, at denne Beslutning var afgjort for Beslutningen; naa, man skal jo høre meget o. s. v.

Alt Byrådet er ude for forskellige Tilfælde, som det kommer altfor næmt og ofte skidt over, er der ikke Tvivl om. Som med Tilfellet Bøgeta, der nu er kommen til at være et af de forreste Numre i Fremtidsmusikken, lader det ikke til at gaa med Tilfellet: Trøndargøta.

Trøndargøta har altid haft de bedste Muligheder for at kunne blive en Hovedgade, en Hovedgade der altid kunde holdes i Trit med, hvad Fremtiden og Udviklingen krævede. Derfor har de forrige Kommuneraad haft Opmærksomheden henvendt netop paa denne Gade, og saasnart som det lod sig gøre har de først erhvervet Gadens Krop, og senere erhvervet Areal til dens Hale, som man allerede paa det Tidspunkt var klar over vilde blive meget, meget lang. Hovedet derimod har været paa private Hænder, og man har afventet Timens Komme, da ogsaa denne Hovedbestanddel kunde erhverves for Kommunen, og Trøndargøta blev den Hovedgade, som den retfærdigt set burde blive. Men Ak — som Graveren sagde (der sigtes ikke i denne Forbindelse til den i Trøndargøta boende Graver) — Skæbner er ikke altid Mennesket huld, og Trøndargøta synes den ikke at skulle blive blid. Det nuværende Byraad har skaaret Halen over. Det siges at være kun for at bjærge tilstodende Privatejendoms Værdistigning. Trøndargøtas mægtige Halestov vil nu for et længere Tidrum blive afskaaret fra at blive til Nytte for Hovedstaden og dens Indvaanere — saavel »Indfødt« som »Indvandrede«. I Stedet for at søge erhvervet de Arealer, der stoder op til Trøndargøtas Hoved, under Byrådet sig ikke til, med kold og barbarisk Haand, at ødelægge hele Gaden, Gaden som betingede Byens hurtige og trygge Udvikling.

Jo, der skal stive Øren til for at være Byrådsmedlem i disse Dage,

hvor en Smøge gøres til Genstand for en saadan Opmærksomhed, som Tilfellet er med Bøgeta, medens Trøndargøta, der altid har haft Muligheder for at blive Thorshavn's betydeligste Færdselsaare, knækkes og derved ødelægges.

Borger.

Kirkens Mænd mod Krigen.

I Anledning af Sammen-slutningen af Kirkens Mænd, der aktivt gaar ind mod Krigsvesenet, skriver »Social-Demokraten« følgende:

Sandheden marcherer, om end det sker saare langsomt. Vi har tidligere kritiseret den Lige-gylighed og Mangel paa Interesse, hvormed den grunDTViske Højskole og den danske Folkekirke omfattede Tidens brændende Spørgsmaal, f. Eks. Afrustningen. Der er dog heldigvis Tegn paa, at man ogsaa indenfor de to ovennævnte Institutioner nu er i Færd med at vaagne op til Forstaelse og Daad. Og Gud-derne skal vide, det er paa Tide. I Fjor talte den kendte Højskolemand *Alfr. Povlsen*, Ryslinge, ved et Kursus for Højskole-mænd, der holdtes paa Vallekilde Højskole, og i sit Foredrag kom Hr. *Povlsen* ogsaa ind paa en Omtale af Krigens Afskaffelse. Han hævdede, at Højskolen skal optræde som den provende og dømmende over de Spørgsmaal, der er oppe i Tiden, og den skal fremlægge Resultatet af sine Undersøgelser for de unge og derigennem vække disse til selvstændig Tænkning over Problemerne. Højskolen skal ikke alene være meddelende, den bør ogsaa være dømmende, udtalte Højskoleforstanderen, og han fortsatte:

»Dette gælder saaledes det store, ja vel det største Spørgsmaal, som er oppe i vor Tid, nemlig Krigen, dens Virkning og Midlerne til dens Afskaffelse. Dette Problem er saa stort, at faar vi ikke løst det, saa er alt vort øvrige Kulturarbejde saa nogenlunde omsonst, saa vist som det maa staa klart for alle, der vil se, at skal vi ud igen i en Krig, som den vi nylig gennemlevede, da er det ude med al Kultur og al Civilisation i vor Verdensdel.«

Dette viser, at man indenfor den grundTViske Højskole er ved at forstaa, at Militarismens Tid er ude, Afrustningens maa begynde. Og som Højskolen saa ogsaa Kirken.

I Begyndelsen af Februar udsendes en Skrivelse til Landets Biskopper, det teologiske Fakultets Medlemmer, en Del Rigsdagsmænd, alle Landets Præster i og udenfor Folkekirken med Undtagelse af den romersk-katolske Kirkes Gejstlige, til alle Ydre- og Indremissionærer, en Del K. F. U. M. og K-Sekretærer, Bestyrelsesmedlemmerne i en Række kristelige Institutioner m. fl. Ialt udsendes Skrivelsen til 2440 Personer, der blev anmodet om at tiltræde følgende Resolution:

»I) en Tilslutning til Kellogg-Pagten;

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hugo Øster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216. Thorshavn. Tlf. 216.

Forlovelse, Ægteskab, verdensberømt Bog, 196 Sider, 1.85. — Dr. M. Fadden, amerikansk Læge: Ægtskabelig Livs-lykke, 2 store Bind, kun 3 Kr. for begge B. — Døjlige Sæ, den unge, dybsunkne Kvindes Testamente, Op-lag 40,000, 1.35. — Ford: Hemmelighe-den ved at tjene Penge, 1.25. — Sund-hedsræ, mange Oplysninger, kun 1.00. — Elvekjær: Muntre Fortællinger, kun 1 Kr. 25 Øre. — Filmens Æventyr, stort Pragtværk med 125 Kunstfotos, kun 3½ Kr. — Ungdom og Kærlighed, 0.75. Selves Bogforlag, Ald. F. S. D., Odense.

2) en Udtalelse om Krigens principielle Modstrid mod Kristi Aand;

3) en Erklæring om, at alle Ændringer i Traktater bør ske gennem fredelige Forhandlinger eller Voldgift;

4) den maaske vigtigste Udtalelse: At Kirkerne bør erklære ikke at ville støtte deres Lands Regering i nogen Krig, hvor denne Regering i Forvejen har afslaaet at lade Spørgsmaalet afgøre ved Voldgift.«

Nu har Kirkeligt Verdensforbunds danske Sekretariat faaet Svar paa den udsendte Skrivelse, og det viser sig, at over 900 Personer, hvoraf de fleste er Provster, Præster og Missionærer, eller 36 pCt. har underskrevet den. Som bekendt blev de 19 Præsters Afrustningsadresse i 1928 kun underskrevet af ialt 136 Gejstlige. Nu er der over 900, som vender sig mod Krigen og alt hvad dens er af ondt og vederstyggeligt. Det slaas fast, at Krigen strider mod Kristi Lære, hvad vi altid har hævdet, og det erklæres, at Kirkerne ikke bør støtte deres Lands Regering i nogen Krig, hvor Regeringen har afslaaet i Forvejen at betrede Voldgiftsvejen.

I Sandhed, man kan konstatere, at selv indenfor Gejstligheden er der Vækst og Grode i Fredstanken. Der er ved at ske en Strømkrænting, som alle Fredsvenner vil hilse med Glæde.

Og det er jo ikke saaledes, at det kun er her i det lille Danmark, at Præsteskabet melder sig til Kampen mod Militarismen. Nej, en Resolution af lignende Art som den ovennævnte vil ogsaa i andre Lande blive forelagt Gejstligheden. Saaledes kan nævnes, at Biskop Dr. K. G. A. Bell vil bruge et helt Aar til en Kampagne for Resolutionens Tanker blandt de engelske Præster, og baade den kirkelige Verdenskonference i Eisenach i September 1928 og Kirkeligt Verdensforbunds Bestyrelsesmøde i Avignon i September gav den principiel Tilslutning.

Det er altsaa en Resolution, der er anbefalet af de to største internationale kirkelige Organisationer, og set paa denne Baggrund er den af allerstørste Betydning.

Det er nu vort Haab, at den danske Kirkes Mænd ikke vil lade det blive ved Vedtagelsen af Resolutionen alene, men at de vil gaa ind i et praktisk Arbejde for Afrustningen, for